

VSV protocol 'Bad bevalling Gelre Ziekenhuizen' (in samenwerking met bevallingsbaden.nl)

Auteurs:

F Zonnenberg (Eerstelijnsverloskundige)

J van de Brink (Obstetrie verpleegkundige)

A van Eck (Tweedelijnsverloskundige)

Inhoud;

1. Omschrijving
2. Verantwoordelijkheid
3. Voorwaarden
4. Werkwijze opstarten bevalbad
5. Werkwijze ontsluiting
6. Werkwijze uitdrijving
7. Werkwijze post partum
8. Opruimen bevalbad
9. Benodigheden
10. Logistiek

1. Omschrijving

Eenduidige werkafspraken met betrekking tot poliklinische badbevalling in Gelre Ziekenhuizen Apeldoorn.

2. Verantwoordelijkheid

De badbevalling kan toegepast worden bij een poliklinische bevalling zonder medische indicatie die begeleid wordt door de eerstelijnsverloskundige met assistentie van de kraamverzorgende.

3. Voorwaarden

Bij voorkeur worden de voor- en nadelen van een badbevalling en de voorwaarden al in de zwangerschap besproken.

- Met de zwangere wordt besproken dat zodra er een contra-indicatie is en/ of de zorgverlener inschat dat de zwangere het bad moet verlaten dit ook opgevolgd wordt.
- Zwangere kan in bad bevallen als de ontsluitingsfase en uitdrijvingsfase ongestoord verlopen
- Zwangere moet dusdanig mobiel zijn dat in en uit bad stappen haalbaar is

Voordelen

- Meer ontspanning, waardoor je meer endorfines aanmaakt. Endorfine heeft een pijnstillende werking waardoor de weeën beter opgevangen kunnen worden en er minder behoefte is aan andere pijnstilling. (Cluett en Burns 2009)
- Je beweegt makkelijker in bad
- Minder perineumletsel doordat het warme water het perineum geleidelijk laat oprekken. (Cluett en Burns 2009)
- Rustigere overgang voor de baby van vruchtwater, warm bad naar huid moeder.
- Positievare terugblik op bevalling

Nadelen

- Bloedverlies niet te meten
 - Moeilijk uit te voeren handgrepen bij schouderdystocie
4. Werkwijze opstarten bevalbad
- De eerstelijnsverloskundige meldt de poliklinische partus aan bij de klinisch verloskundige en meldt dat de wens er is voor een badbevalling
 - Er is 1 bevalbad aanwezig welke opgeblazen in het bad van geboortesuite 2 staat
 - De klinisch verloskundige/ Zoco kijkt of geboortesuite 2 vrij is en of het bevalbad vrij is en zet deze klaar voor gebruik.
 - Bad komt in de hoek naast de badkamer er moet loopruimte om het bad heen blijven
 - Kosten voor het gebruik van het bad bedragen 85 euro deze worden met een pinbetaling gedaan bij een verpleegkundige of secretaresse (kantoor secretaresse) van de afdeling bij aankomst op de verloskamer. Pas na betaling wordt er een pakket verschaft. (Geboortesuite 2 onder de wasbak, of in de onderzoekskamer kraamkant)
 - De eerstelijnsverloskundige en kraamverzorgende zijn verantwoordelijk voor het klaarmaken/ vullen van het bad. Instructies aanwezig op de verlosmaker bij het bad.
 - Bovenste ring is niet volledig gevuld met lucht, na het plaatsen van de binnen hoes de bovenste rand volledig opblazen om goede aansluiting van hoes te garanderen.
 - Bevalbad opzetten en vullen kost gemiddeld genomen een 45- 60 minuten vul in eerste instantie niet verder dan de minimale vulhoogte zo kun je bijvullen.
 - Verwijder de vulslang in verband met eventueel valgevaar
 - Doptone is waterdicht
 - De verloskundige uit de eerste lijn zorgt dat kraamzorg ingelicht/ aanwezig is
5. Werkwijze ontsluiting
- Badwater temperatuur van 36-37 graden is optimaal dit is te meten door de bijgeleverde thermometer.
 - Noteer minstens éénmaal per uur de temperatuur van het water
 - Adviseer de zwangere goed te drinken.
 - Vaginaal toucher en amniotomie zijn mogelijk in bad
 - Ontlasting en bloedstolsels dienen uit het water te worden gehaald met het bijgeleverde zeefje.
 - Barende mag niet alleen gelaten worden in bad; de zorgverlener of partner moet aanwezig zijn en de belinstructies weten.
 - De eerstelijnsverloskundige blijft op de afdeling en is wanneer zij niet bij de barende is zij met het belsysteem bereikbaar
 - De partner mag niet mee in bad
 - Foetale conditie wordt bewaakt volgens protocol door middel van de doptone
 - In geval van onwel worden of acute situatie = noodbel, bed aanschuiven en met 4 personen zwangere op bed plaatsen
6. Uitdrijving
- Raak het caput zo min mogelijk aan, vordering bekijken kan door middel van de bijgeleverde spiegel
 - Ontwikkelen van de neonaat is vaak niet nodig ("Hands Off") controleer indien nodig op omstrengeling
 - Geboorte dient volledig onder water te gebeuren;
Wanneer de baby is geboren kan de baby rustig boven water worden gebracht
Wanneer de neonaat in contact met lucht komt kan dat stimuleren tot ademen wat water aspiratie tot gevolgen kan hebben. Wanneer dit tijdens de bevalling gebeurt

moet de bevalling boven water worden afgerond, mogelijk door de zwangere te laten staan.

- Indien afnavelen in vulva wordt gevraagd aan moeder om te gaan staan aangezien de kans tot wateraspiratie ontstaat
- Als er een schouderdystocie ontstaat, barende uit bad halen en op all fours in bed of op de grond plaats laten nemen. Let op dat na de geboorte van het caput deze niet meer in het water komt en er ondersteuning is bij de transfer!
- De 1ste apgar wordt pas gesteld na 1 min blootstelling aan de lucht
- Eenmaal boven het water mag het caput niet meer onder water worden gebracht
- Afnavelen in bad is mogelijk nadat de neonat boven water is gekomen

7. Werkwijze postpartum

- Oxytocine kan in bad toegediend worden intramusculair in de bovenarm
- Placenta kan in bad geboren worden afhankelijk wens van moeder, als geboorte placenta >15 min op zich laat wachten moeder uit bad halen.
- Bloedverlies is niet te meten in bad, bij twijfel bad verlaten
- Als hechten nodig is dient dit 1 uur na het verlaten van het bad te gebeuren i.v.m. revitaliseren van het weefsel

8. Opruimen bevalbad

- De eerstelijnsverloskundige en kraamverzorgster zijn verantwoordelijk voor het leegpompen en huishoudelijk schoonmaken van het bad.
- Kraamzorg is verantwoordelijk dat het bad leeg en schoon is bij vertrek van de verloskamer.
- Wanneer de kraamvrouw het bad heeft verlaten grote vervuiling met het zeefje uit het bad halen. Bad leegpompen door middel van de bijgeleverde pomp en slang in het toilet van de badkamer.
- Slang tussen de wc-bril vastleggen
- Na leegpompen van het bad dient al het disposable materiaal in de bad hoes geplaatst te worden. Deze kan in zijn geheel in een vuilniszak in de grijze container in het bergingshok voor aan de afdeling worden gedeponneerd.
- Na gebruik wordt het bad door de kraamverzorgster eerst gereinigd met een disposable microvezeldoek met water en vervolgens gedesinfecteerd met een disposable microvezeldoek met incidin oxy foam, denk aan de randen en naden!
- Zet het bad halfhoog tegen de muur zodat het goed kan drogen.
- De schoonmaak reinigt nogmaals het bad na gebruik bij de eindschoonmaak van de suite met een disposable microvezeldoek met water en vervolgens gedesinfecteerd met een disposable microvezeldoek met incidin oxy foam, denk aan de randen en naden!
- Het bad wordt na gebruik in het bad geplaatst in geboortesuite 2 met de open kant tegen de muur door de schoonmaak/ verpleegkundige

9. Benodigdheden

- Bevalbad
- Door de leverancier geleverd pakket met de volgende inhoud
 - Aan en afvoerslang
 - Kraankoppeling
 - Dompelpomp
 - Binnen hoes
 - Lange handschoenen (**niet latexvrij**)
 - Schepnetje
 - Thermometer
 - Antislip matje

- Voetenbankje
- Persoonlijke beschermingsmiddelen voor de zorgverleners, schort mondkapje spatbril

10. Logistiek

- Bad gaat 40 bevallingen mee daarna wordt het automatisch vervangen door bevallingsbaden.nl
- Pakketten liggen in de onderzoekskamer aan de verloskamerkant en worden automatisch bijgevuld als er 10 bevallingen zijn geweest. Voorraad van minimaal 10 max 20
- Voor werkinstructies bevalbad kijk op bevallingsbaden.nl
- Wanneer de betalingen van de pakketten niet kloppend zijn is dit de verantwoordelijkheid en terug te vorderen bij de desbetreffende verloskundige praktijk die deze weer terug kan vorderen bij de desbetreffende patiënt